

POMEN VRČa VAČe / VAŠKE SITULE IN NAPAKE STROKOVE RISBE

PAR UVODNIH BESED

SLIKOPISJE VRČA VAČE JE DEL OSEBNIH DOKUMENTOV SLOVENCEV,
Motivi Vaške situle so del osebne izkaznice
in potnega lista.

Izdelana iz stekla je tudi **PROTOKOLARNO DARILO** predsednika države RS predvsem
tujim pomembnim osebnostim.
Kot darilo je bila dana tudi v OZN.

Stekleno Vaško situlo lahko kupimo.
Izdelana preko pihanega stekla in gravirana z
motivi situle stane za 1.200 eur.
Takšno izdeluje jo Steklarna Nova, pred tem
(Rogaška Slatina).

O SITULI SEM OBJAVIL DEL PROJEKTA RAZISKAV IN PREDVSEM ZAPLETOV V ZVEZI Z
RAZISKAVAMI [TU](#)

Avtor informacij @ Vladislav Stres

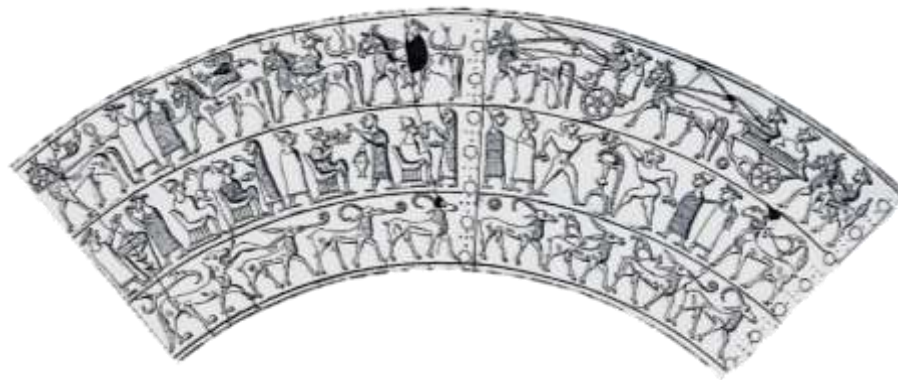
**NA PODLAGI SLIK SEM UGOTOVIL,
DA SO VSI TI PREDMETI DELANI
NA PODLAGI ISTE OSNOVNE RISBE,
KI SE UPORABLJA ŽE OD LETA 1955
IN JE POLNA NAPAK.**

Upodobitve Situle, točneje Vrča Vače najdemo tudi po hotelih kot stenske mozaike in freske, seveda tudi tu napačne, napak je na spodnji freski celo več kot na osnovni strokovni risbi.

NAPAKE STROKOVNE RISBE VAŠKE SITULE

Vladislav Stres

Pri pregledu strokovne risbe Vaške situle sem našel več kot 20 napak.

Slika iz referenčne strokovne knjige o situlski umetnosti: Wolfgang Lücke –Otto Herman Frey Die situla Providence, [Vir](#). Ta risba je (razen ozadja) povsem identična strokovni risbi dr. Franca Stareta iz leta 1955, [Vir](#). Zgornjo uporablja tudi NMS [Vir](#)

Barvna risba iz **Učil**, ponovljene so vse napake in dodanih je par novih. Tiskana je na kartonu da si vsak lahko izdelava Vrč Vaške situle.

Izdajatelj so **Slovenska učila**, prodaja jo tudi Narodni muzej Slovenije

Viri gradiva in druge analize:

- Ali je Situla VEDRICA, VEDRO ALI VRČ? [pdf](#)
- UMETNOST SITUT (Jože Kastelic, Guido A. Mansuelli, Karl Kromer) [pdf](#)
- Spletna stran Narodnega muzeja Slovenije posvečena Vrču /situli Vače za katero vsebinsko skrbi Peter Turk, Kustos za prazgodovino Narodnega muzeja Slovenije, je dostopna tu - [www](#)

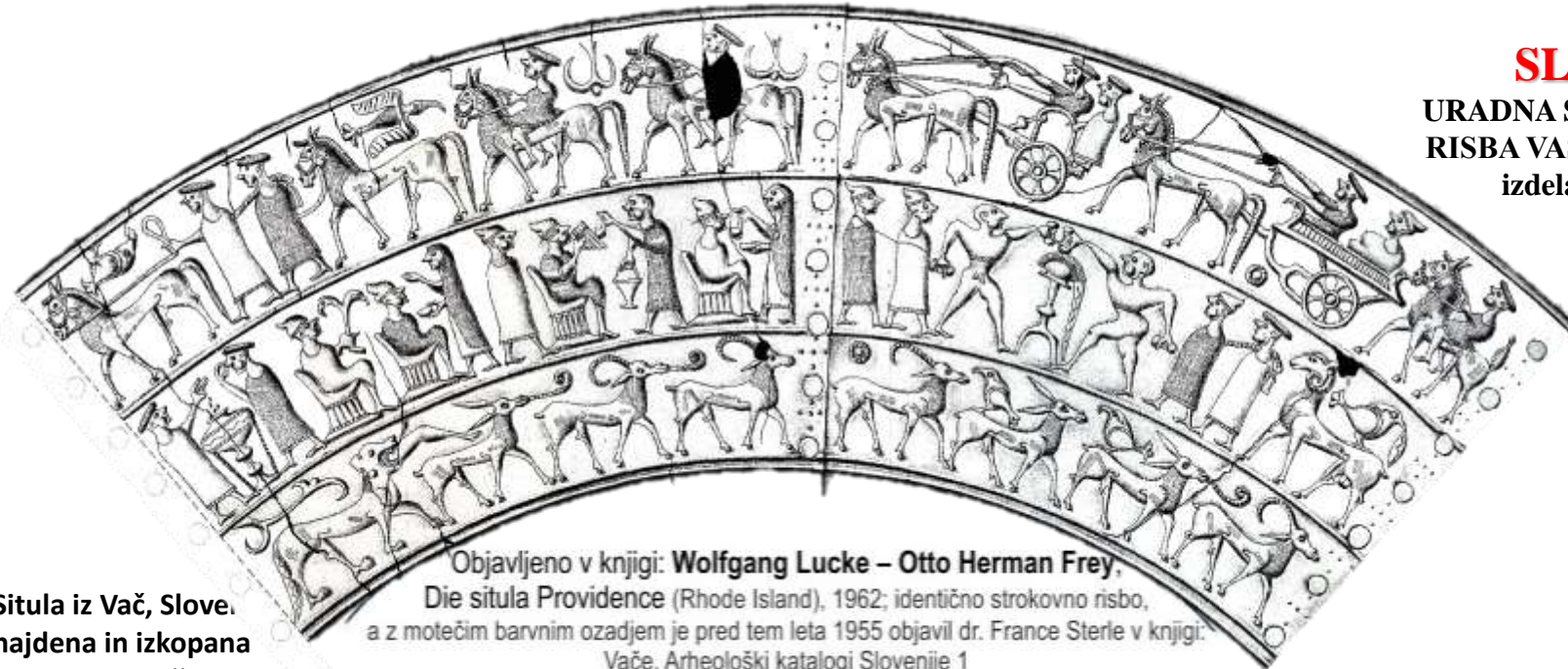
Iskanje po skeniranem arhivu Narodnega muzeja Slovenije: <http://nmslike.nms.si/nmslike/NMsluke.asp>

[OPIS NAČINA VIZUALIZACIJSKEGA RAZISKOVANJA](#)

SLABA

**URADNA STROKOVNA
RISBA VAŠKE SITULE**

izdelana 1955

Objavljeno v knjigi: **Wolfgang Lucke – Otto Herman Frey**,
Die situla Providence (Rhode Island), 1962; identično strokovno risbo,
a z motečim barvnim ozadjem je pred tem leta 1955 objavil dr. France Sterle v knjigi:
Vače. Arheološki katalogi Slovenije 1

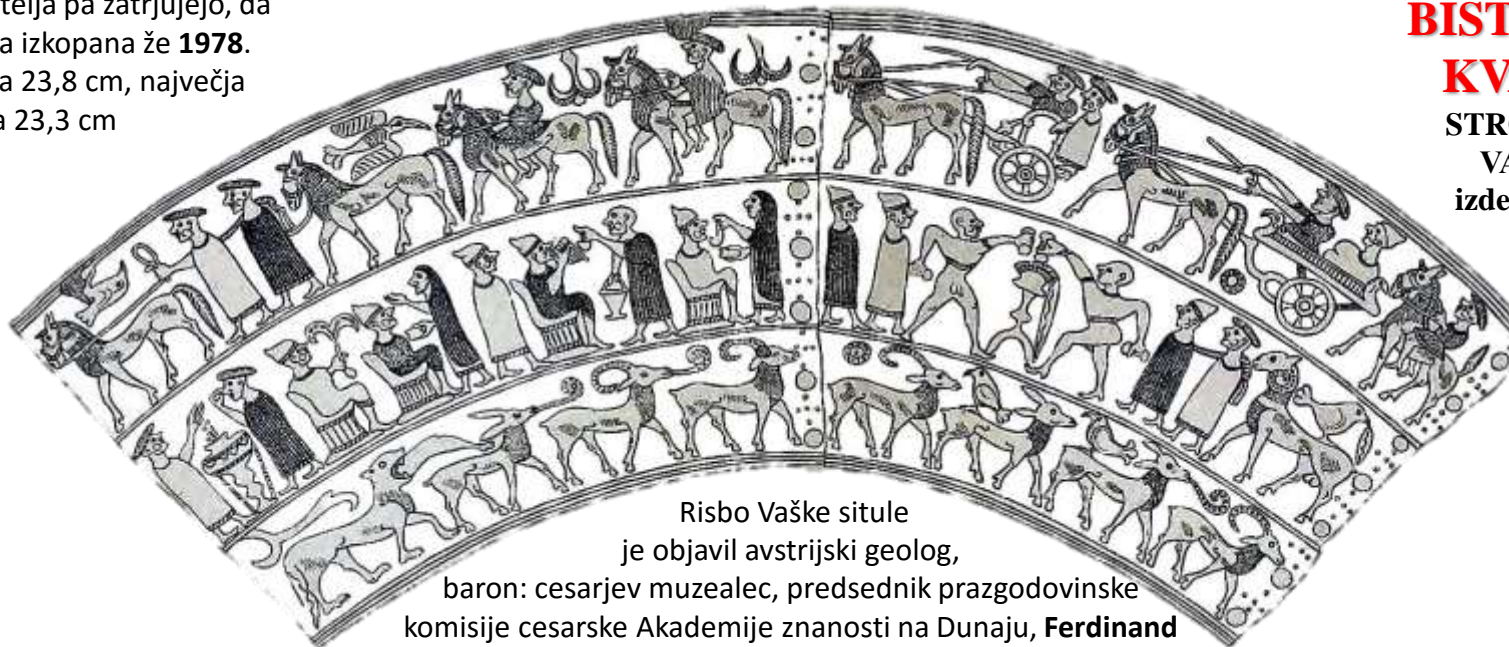
Situla iz Vač, Slove.
najdena in izkopana

17.1.1882, rodbina

najditelja pa zatrjujejo, da
je bila izkopana že 1878.

Višina 23,8 cm, največja
širina 23,3 cm

Uradna risba dr. Franca Stareta iz leta 1955, [Vir](#), NMS: [1.](#), [2.](#)

Risbo Vaške situle
je objavil avstrijski geolog,
baron: cesarjev muzealec, predsednik prazgodovinske
komisije cesarske Akademije znanosti na Dunaju, **Ferdinand
Hochstetter** (1829–1884), Situla from watch Vir: [1.](#), [2.](#), [PDF](#)

BISTVENO BOLJ

KVALITETNA

**STROKOVNA RISBA
VAŠKE SITULE**

izdelana cca. 1883-84

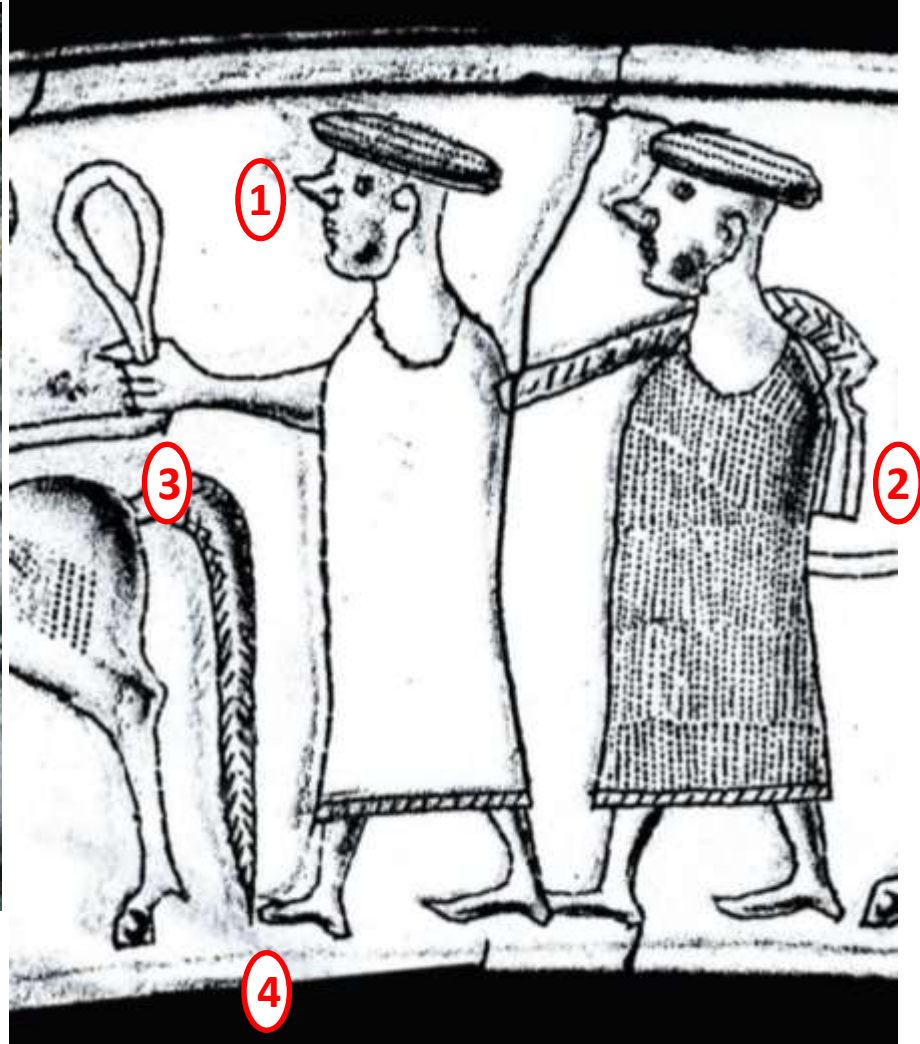
Dr. F. von Hochstetter

Foto Lauko, Narodni muzej Slovenije

Če gremo z označevalnikom po sledovih dleta na sliki dobimo pravilni oris. Za takšen podvig potrebujemo poleg ohranjenosti tudi zelo dobre slike predmeta.

Posledica napak referenčne strokovne risbe so **napačne reprodukcije in napačne RAZLAGE** povedi situle.

Strokovna risba [Vir](#) z označenimi napakami.

Pri povečavah se vidi, da je bila strokovna risba pri glede položaja noge konjarja najprej pravilna in nato popravljena v napako št.4.

Vrč Vače oz. Situla je izdelan natančno, strokovna risba pa je narejena zelo površno.

Do te ugotovitve pridemo pri natančnem opazovanju tako te kot podobnih situl. Že drobne napake risbe namreč spremenijo pomene in podpomene simbolov.

Praktično vse interpretacije, ki se nahajajo v številnih knjigah, pa tudi risba na **Potnem listu** in na **Osebni izkaznici** so delane na podlagi strokovne risbe, ki vsebuje številne (tudi namerne) napake. Do leta 1955 je bila strokovna risba namreč točnejša.

1. Tudi v tem izseku sta **napačno izrisana nosova** (tudi teh dveh knezov), pa tudi izraza obrazov bi lahko bila verodostojnejša.

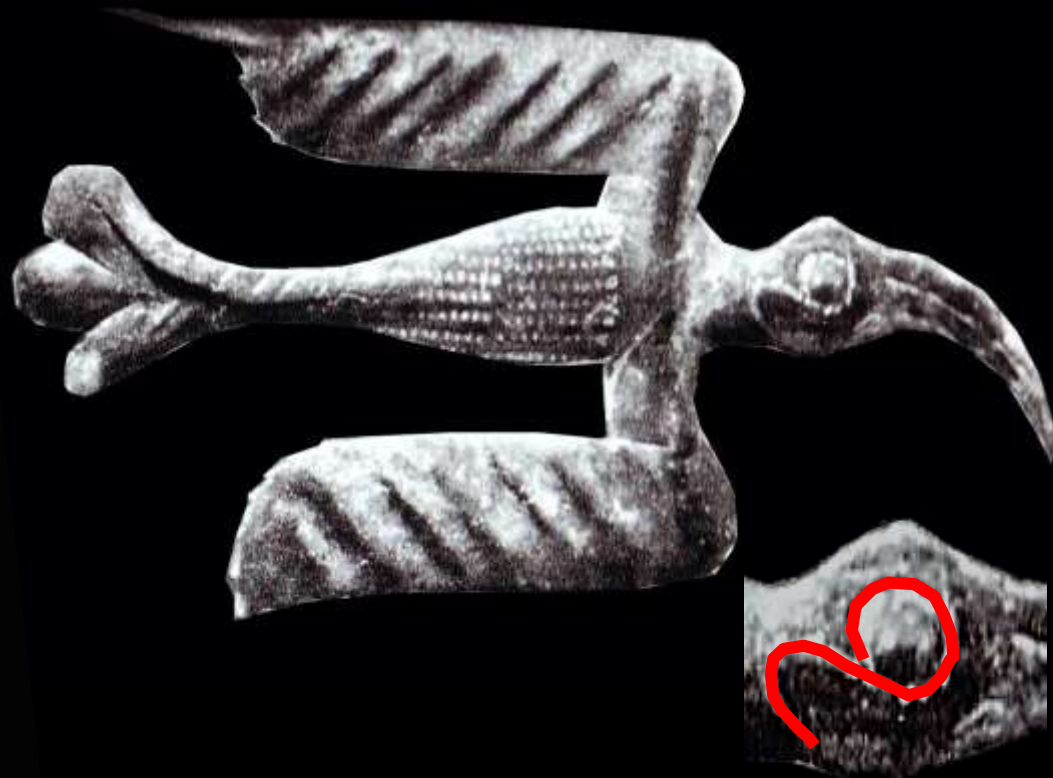
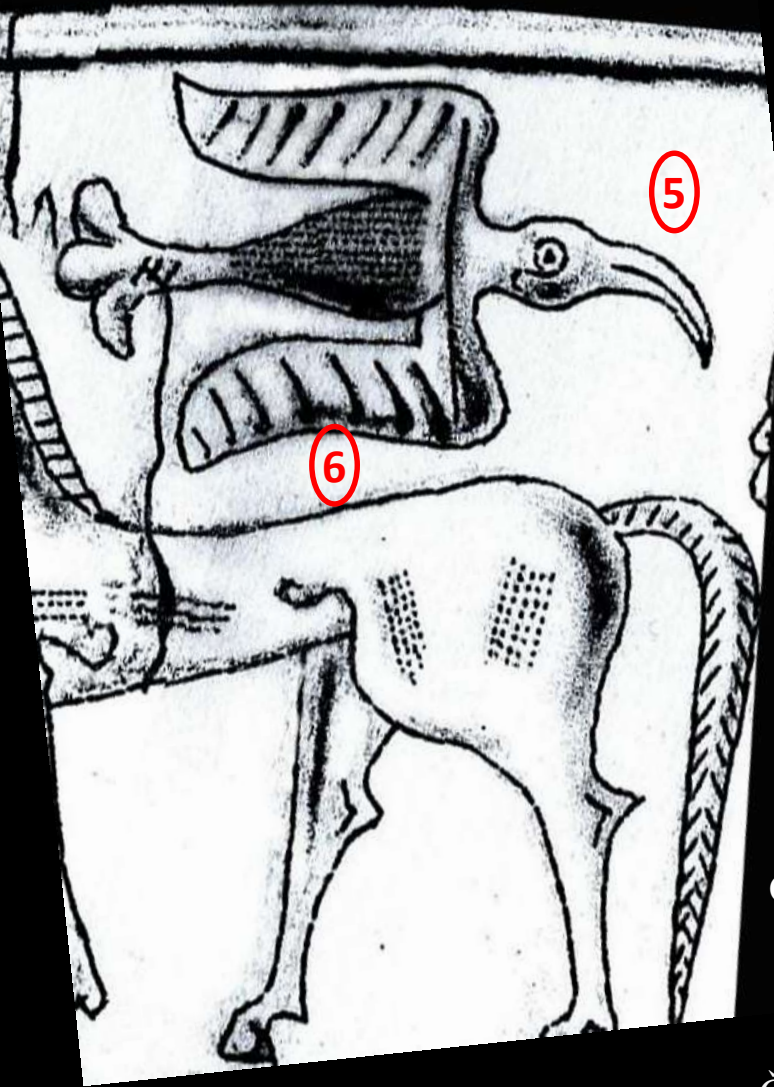
2. Druga napaka je **napačno pozicionirana noga** konjarja s povodcem. Njegova leva noga je pod repom konja, ki ga vodi in ne za repom konja kot je to narisano na strokovni risbi.

3. Tretja napaka je **manjkajoč košček vrvi pod roko** konjarja, ki popravljena predstavlja ANGH.

4. **Napačno izrisan COF**. Izza konjarja je knez ki ima čez ramo verjetno trojno prepleteno vrv z vzorcem „ribje kosti“, ki se končuje s cofom. Cof je samo iz dveh (tronivojskih) in ne iz treh zaključkov, kot jih vidimo na Staretovi še danes strokovni risbi situle. Tretji je kot kaže služil za vozec pred zaključnim cofom, oziroma je med „sodnikom“ in Konjem upodobljen meh (kar pa zahteva dodatne raziskave).

DOKAJ NETOČNA RISBA PTIČA

KLJUN je malce prekratek..., v originalu je namreč hudo dolg. Tako se spregleda, da je to **KLJUN** simbol **IBISA**, **svečeništva mrtvih**, kar je zopet simbol razširjen tudi v starem Egiptu. Oko ni **TOČKA**, ampak je poln **KROGEC**, s simbolnim repkom. Na krilih vidimo prečne zarez. **Zgoraj jih je 7 in spodaj 6.** Na strokovni risbi je ne obeh krilih po 7 prečnih zarez, ki simbolizirajo število peres. Tu je fotografija že na meji vidnega. Če je temu res tako, potem ptica sooča zgornji božanski in spodnji človeški svet. Torej sporoča voljo Sveta oz. po našem Boga.

NAPAČNA RISBA KLOBUKA SVEČENIKOV med posvetitvenim obredom

10

9

7

8

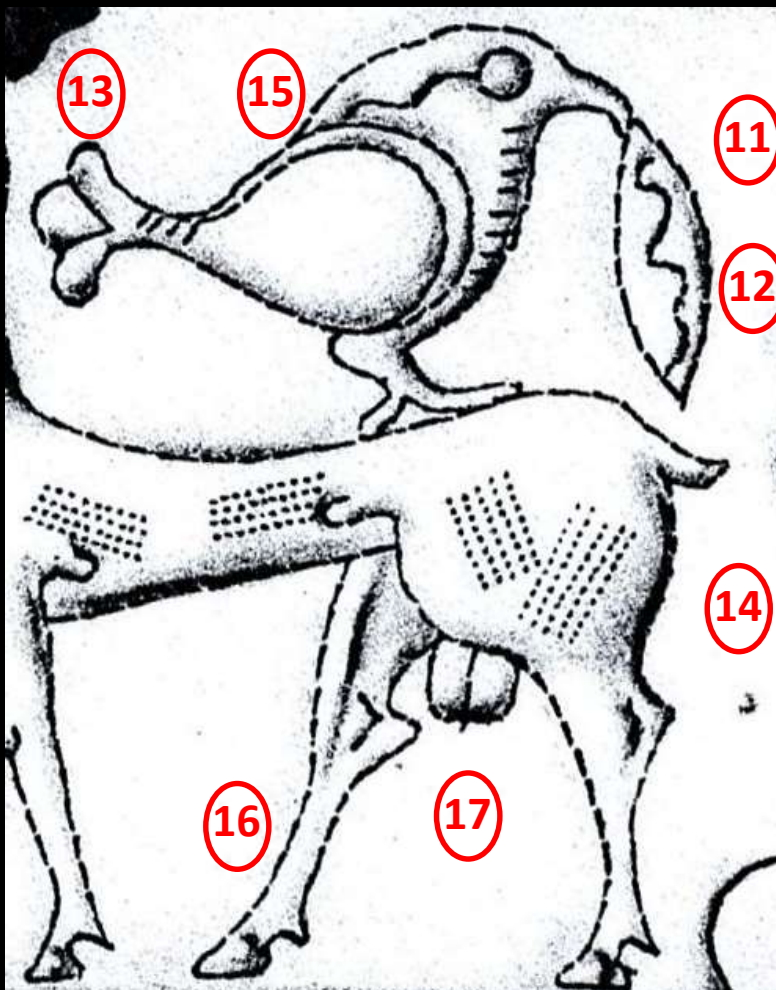

Na strokovni risbi sta KAPI knezov ENAKI.

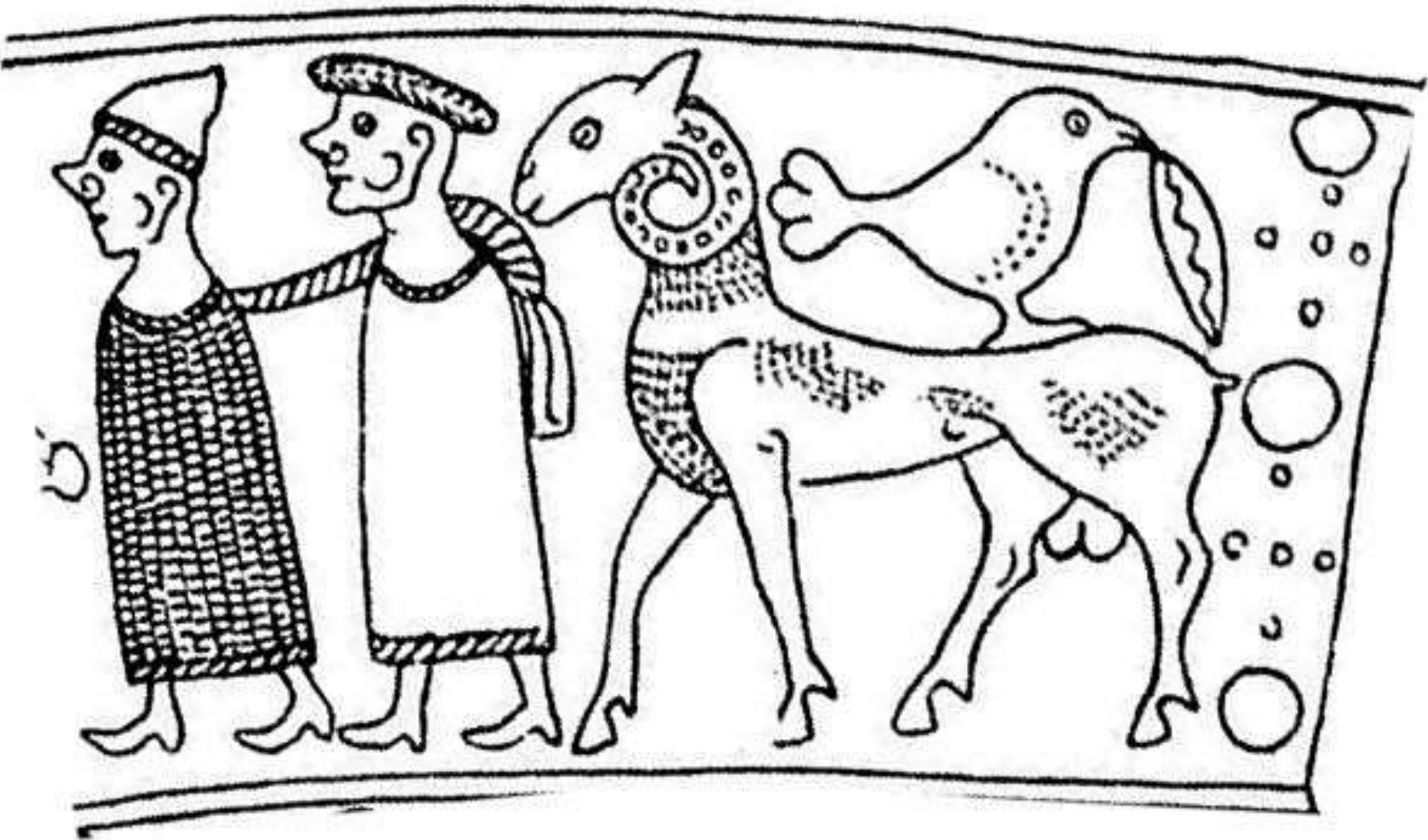

Fotografija pa govori da sta **KAPI RAZLIČNI**. Razlike so pikice na delu klobuka posvečenega kot izdelava spodnjega roba. Razlike govorijo, da šele postaja veden kot svečenik izza njega, ki v rokah drži žezlo z dvema jastreboma, ki imata izza oči repek „obrvi“, ki je **na strokovni risbi tudi napačno izrisan**. Tudi **naklon glave kneza in dlani svečenice** pred njo sta napačna. On gleda bolj navzgor, poza roke pa govori o verjetnem škropljenju z vodo. **Oblika kape** pri posvečenem je bolj verodostojna kot pri Knezu posvečevalcu.

Ptič s semenom je v naklonu glave, predvsem pa semena narisan tako, da ne opazimo da ne seme odnesei, ampak je kot da ga bo spustil.

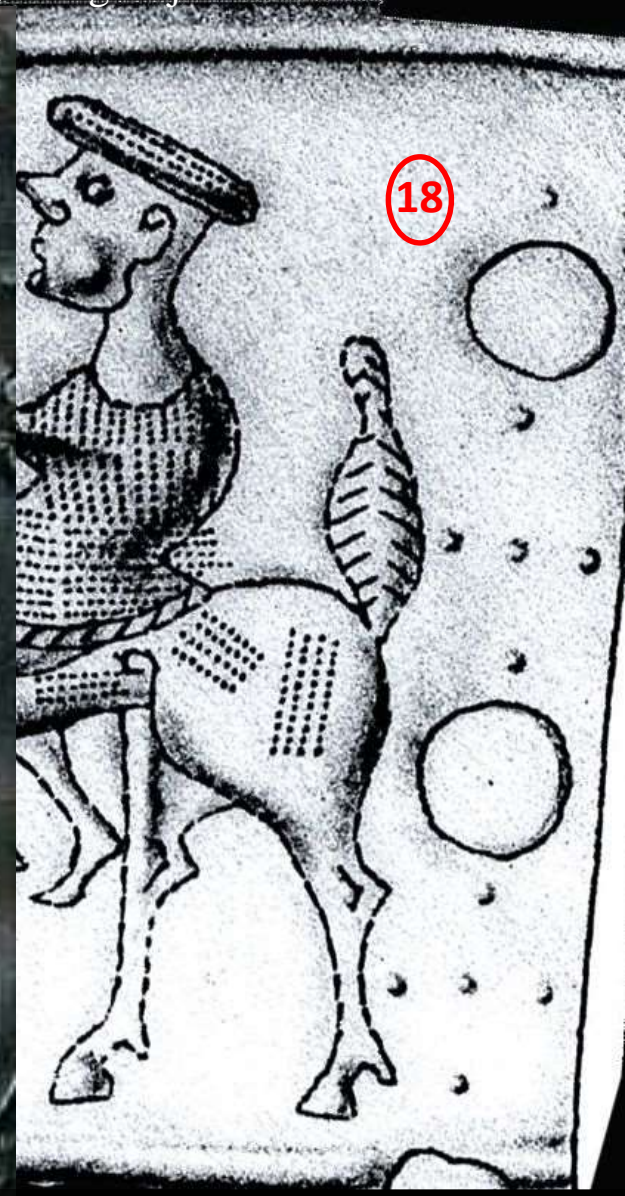

Nenatančna risba repa ptiča. Rep simbolizira cvet - „listka“ levo desno sta premajhna. **Ptič je bolj kot na risbi nagnjen nazaj**, tudi seme je napačno nagnjeno. Prva vijuga na semenu (uradno na listu) gre neposredno z višine kljuna, Vijuge (3 dolinice in 3 griči) simbolizirajo potovanje. Podobno vijugam izza očesa ptiča, ki so na risbi premaknjene h krilom. Ptičje oko z repkom, kot da simbolizira spermij. In res ptič ima v kljunu SEME kar je povsem v skladu tudi s tem spoznanjem. **Noge so tanjše, zadnja desna noga ovna je skoraj navpična**, na risbi pa je v bistveno drugačni legi - kar govori, da stoji in ne da gre naprej. **Moda ovna so narisana štirioglasto**, na Vrču Vače pa je očitno oblika podobna kavinemu semenu. Tolčene pikice na stegnu enotno pokrivajo celotno stegno ovna in ne tvorita dva skupka. To poudarja živalsko robustno moč ovna.

Risba Ferdinana Hochstetterja iz cca 1883 - 1884) je tudi tu verodostojna, posebej poglejte tako seme kot keltsko **obuvalo** natančneje razlagano v nadaljevanju.

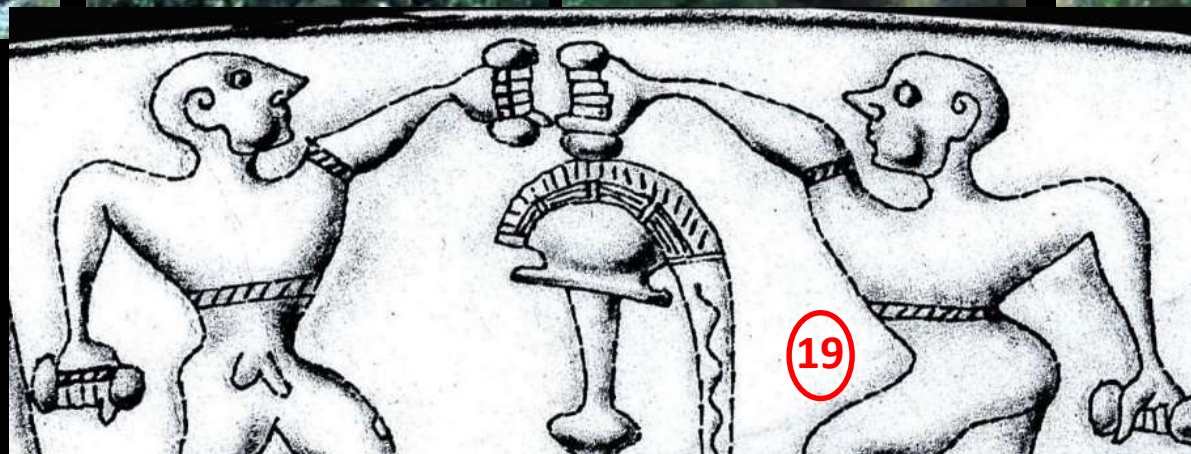
Izza **KONJENIKA** (Kneza) so „**TOČKOVNE OZNAKE**“, ki jih je na risbi pol manj. Tako ne uspemo prešteti $2 \times 2 + 2 \times 2 \times 5$ (?) točkovnih oznak, ki so osnova numerološke analize. Napaka je možna zaradi napake same (zamaknjene) fotografije.

Foto, tudi na strani 8, 9 in 13., Lauko, Narodni muzej Slovenije

Na strokovni risbi so narisani **TEHNIČNI SPOJI**, ki niso del vsebine, točk pa je na fotografiji več.

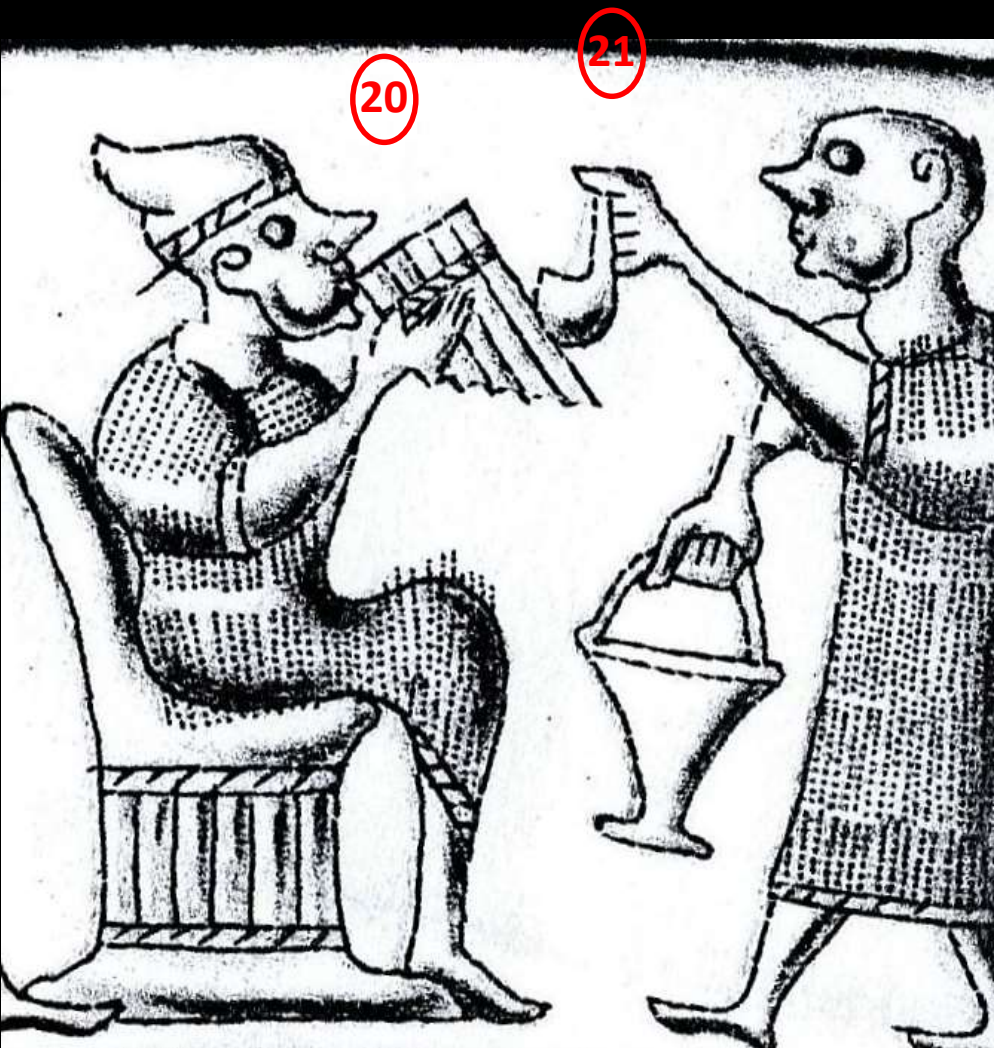
TUDI EREKCIJA SPOLNEGA UDA IMA SVOJO POVED TEKMOVALCEV

Če bi odstranili patino in omogočili kvalitetnejši posnetek bi se videlo pri levem tekmovalcu neerektirano, pri desnem pa napol erektirano moško spolovilo – falus. Kar govori da je desni tudi spolno močan. Na strokovni risbi (verjetni zmagovalec – branilec naslova) sploh nima narisane spolovila.

Trstenka, ki jo v roki drži Knez je sestavljena iz šestih in ne iz petih delov, kot je narisano na strokovni risbi.

Šest je tudi število utorov stebriča z naslonjalom na katerem sedi. Šest je število Človeka. KMET drži zajemalko drži med prsti in s palcem kaže na glavo v „Belina“ posvečanega Kneza, prsti so narisani narobe, tudi palec je premalo poudarjen. Kot povedano - vsi nosovi oseb so napačno risani, tudi tu, saj so na originalu orej na vrču močni in trikotasto oblikovani, na risbah pa „prifrkjeni“.

Levo detajl reprodukcije situle v naselju Klenik v občini Litija
Očitno je delana na podlagi „strokovne risbe“ in še dodatno umetniško na pamet.
Sodobna 3 D skeniranja, CAD računalniške tehnike izdelovanja modulov za odlivanje
ter sodobne stružnice omogočajo natančne reprodukcije in povečave.
Tudi kiparji lahko izdelajo bistveno boljše reprodukcije.

Avtor idej @ Vladislav Stres

Sramotno reprodukcijo sta izdelala: akad. kipar
Vekoslav Bombač in livarja Božo Mostar. [Vir](#)

Pomen Vaške situle tako sploh ni znan. Stanje
je za stroko in slovensko kulturo sramotno.

NA PODLAGI NAPAČNE RISBE NAPAČNE RAZLAGE

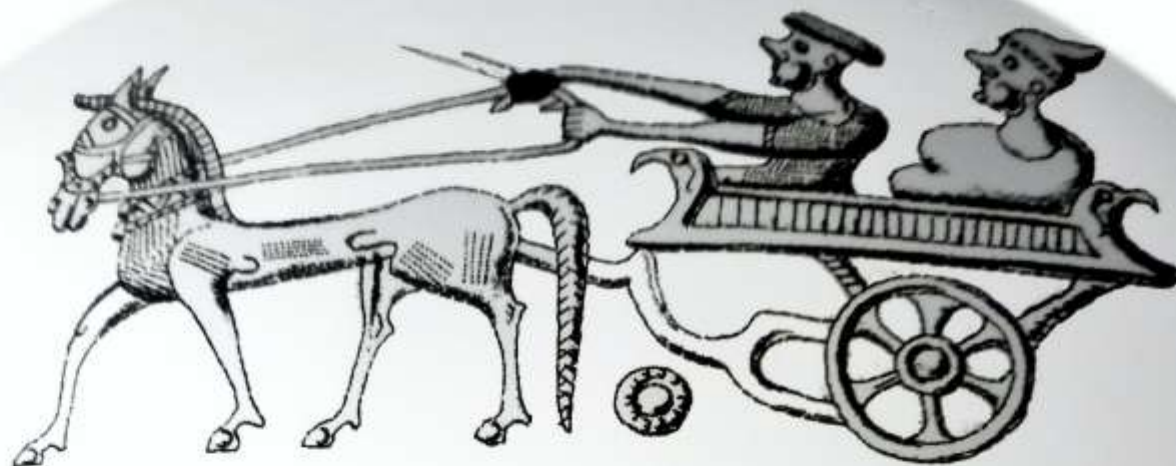

2 ceremonijski voz - frigijski

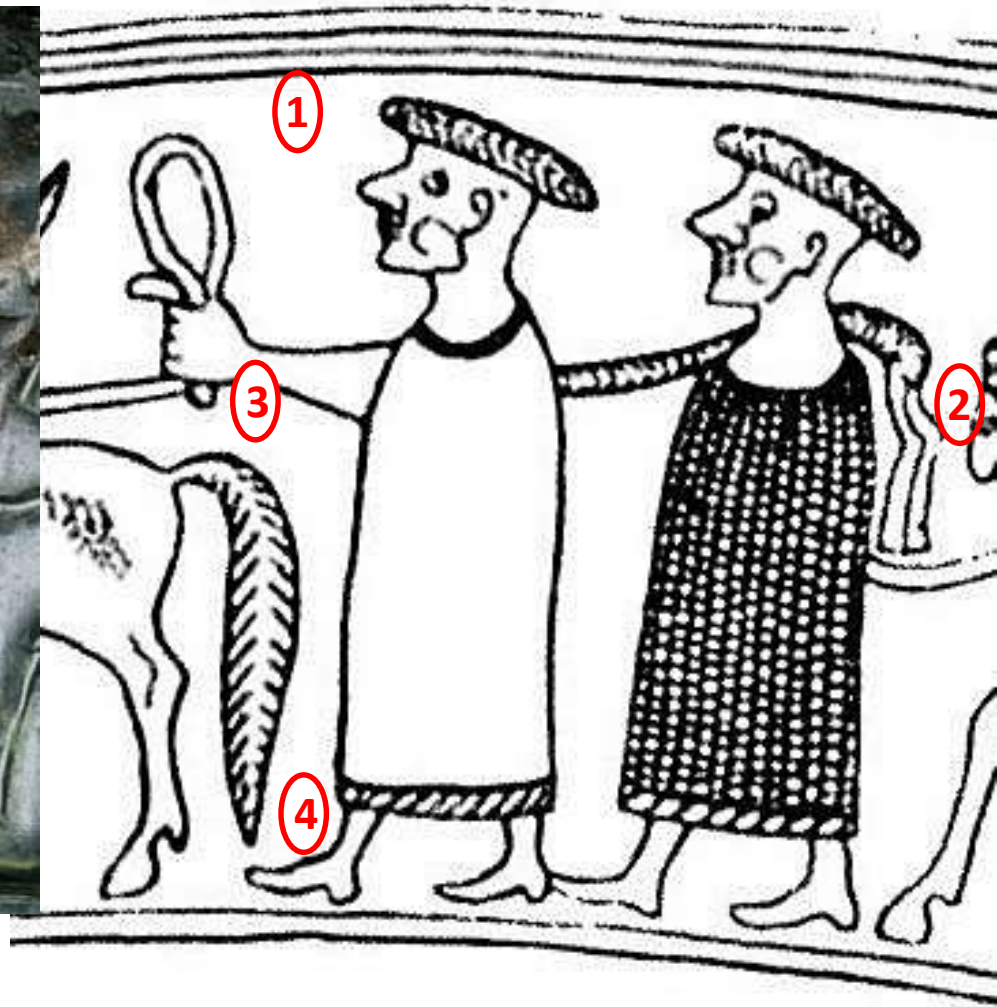
8 vpliv Egipta oz. Babilonije;
vodni bog Khnum ali Ea
(v upodobitvi ovna)

9 simbolično potovanje
boga Sonca, Šamaša
in njegovega najvišjega svečenika

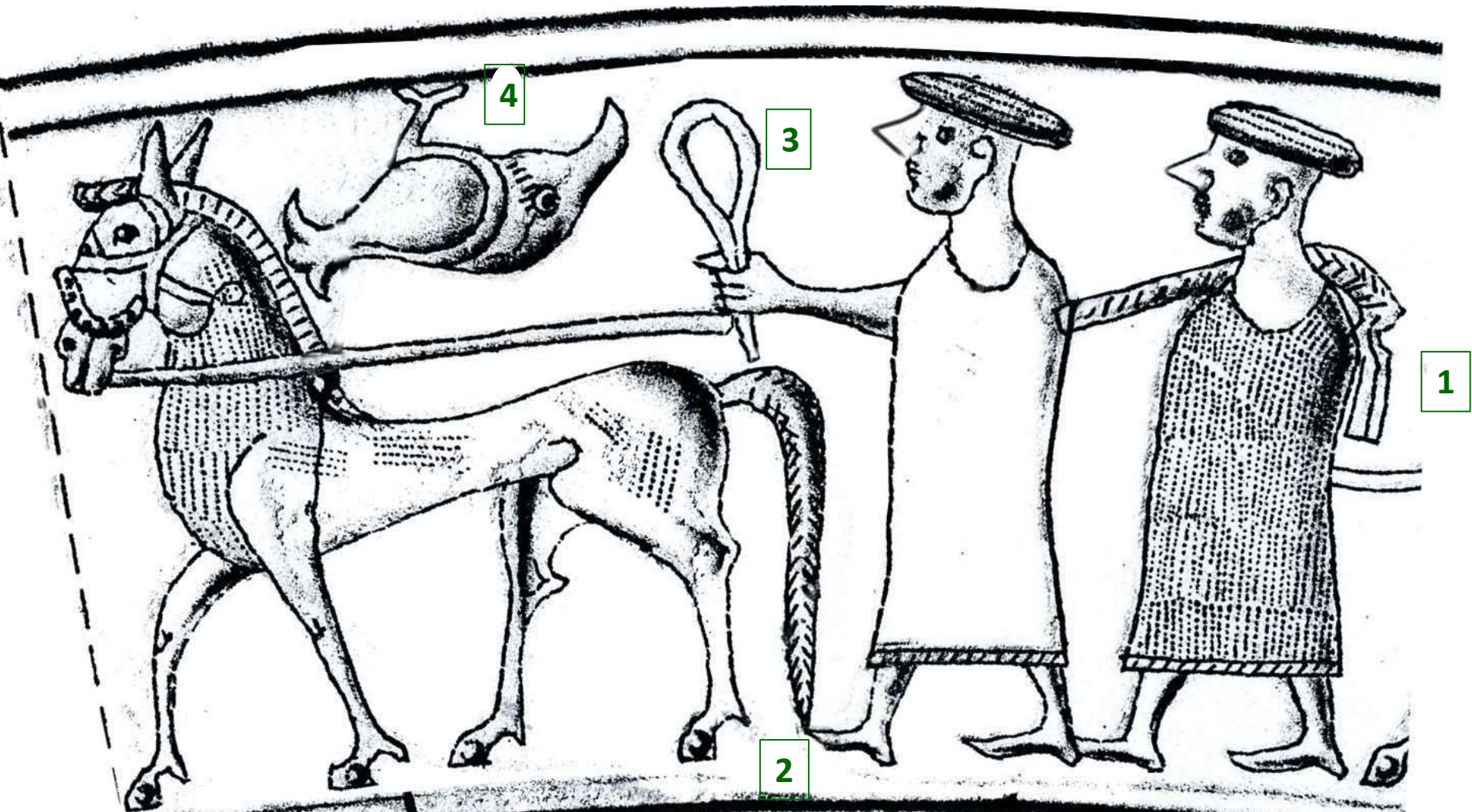

Foto Lauko, Narodni muzej Slovenije

Desno detajl risbe nekdanjega predsednika Prazgodovinske komisije in cesarskega muzealca na Dunaju ki je že leta 1983/84 objavil bistveno boljšo risbo Vrča Vače oz. latinsko situle.

PRIPOVED PO POPRAVLJENIH NAPAKAH

Popravljena strokovna risba. Popravljene so: 1. vrv, 2. nosova, 3. noga pod konjskim repom. Narisane poškodbe vrča so zrdirane, saj niso del upodobitve.

Poskus dešifriranja na ravni pesniškega vpogleda: „**Soditi moram (1) prikazu dresurne hoje konja, ki ga na povodcu vodi (2) konjar in ugotoviti ali konj odklene ključ večnosti (3) in pokaže da vreden je Človeka, da nas podučí o svoji žlahtnosti. In takrat svojo vlogo je opravil. A če ne, mu bo sojeno in kot mrtev ptič (4), ki zgrudi se na hrbet, tudi sam bo pokončan.**“

SIMBOL ANGH, NA SITULAH HALŠTADSKE KULTURE

Dešifriranje nam razkrije, da je bil našim prednikom ANGH simbol večnosti LEPOTE živega. Koptski ANGH, ki ima namesto kapljičaste oblike zgoraj krog, je simbol modrega - védnega Človeka. Tudi modrost, kot lepota presega smrtnost. Odklepanje ključa lepote simbolizira letenje ptiča skozi ANGH.

Zgoraj situla Kuffarn, 4.st.p.n.št. in spodaj situla Magdalenska gora nad Grosupljem z upodobitvama koptskega Angha, Narodno zgodovinski muzej Dunaj, Avstrija

OBLIKA KELTSKIH... ČEVLJEV

Iz Študije železne
dobe usnja in
tehnologije keltskih
čevljev, [Vir](#)

Cokle, – izdelane leta
1856 v Ratečah, 38
cm, širina 14 cm; [Vir](#)

Klečeči mož, etruščansko, 6.st.p.n.št.
18.4 cm x 13.2 c m, Muzej lepih
umetnosti (MFA) Boston, inv.št.: 648

Čevlji, bron, 6cm, kultura Halštat, 10. - 6st.
p.n.št., Keltenmuseum, Hallein, Austria

Vrč iz Vač, cca 6 st. p.n.št., Narodni muzej Slovenije

Neo Hettitsko, 9 st. p.n.št., novi bog Hetitov (pred tem *Hattusa*, Hurrian, *Tessub*), TARHUNDA plošča 550, *The Art of the Ancient Near East*, Pierre Amiet. ISBN: 0810906384

Keltski čevlji, svečenik s čašo, Situla Benvenuti najdena v grobu 126, v Este cca 600 p.n.št. Narodni muzej Atestino, Este, Italija

KONJENIK VAŠKE SITULE

Konjenik bronaste Vaške situle, ki je del osebnih dokumentov ter desno bronasti kip ki ga je izdelal Viktor Plestenjak, v ozadju pa je izrez originala. Državljeni v več kot 90% ne vedo od kje ta konjenik.

1.10.2016 sem dobil pisno trditev arheologa dr. Andreja Preložnika :
„ Glede vaške situle... Od napak, ki ste jih pokazali, se mi zdi bistvena manjkajoči konec povodca konja pod pestjo konjarja...“

21.10.2016 arheolog, dr. Branko Kerman:
„...dobro je, da si opozoril na nepravilno risbo situle iz Vač. Upam, da bodo napako popravili.“

52 [Uradni list RS, št. 52/2013 z dne 21. 6. 2013](#) P R A V

I L N I K o izvrševanju zakona o OSEBNI IZKAZNICI

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2013-01-1989>,

3. člen (obrazec osebne izkaznice)

(2) Obrazec osebne izkaznice je izdelan iz polikarbonata z vgrajenimi varnostnimi in zaščitnimi elementi.

Na njegovi prednji strani so vtisnjeni relief Republike Slovenije v sivi, modri in rdeči barvi, **VAŠKA**

SITULA V VIJOLIČASTI BARVI ...

avtor 3D skena Vaške situle Žiga:
februar 2012

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Situla>

ZAKLJUČEK

„Uradna znanost in uradništvo v Sloveniji že 61 let razpolaga z napačno strokovno risbo.“

Vladislav Stres

Pri proučevanju sem uporabljal predvsem slike objavljene v UMETNOST SITUT (Jože Kastelic, Guido A. Mansuelli, Karl Kromer) iz leta 1965 in NMS fotografa Lauka. Dovolj kvalitetne slike za ugotavljanje vseh navedenih napak, so sicer dostopne že desetletja. Trdim, da je **strokovna risba Situle /Vrča Vače v bistvu nestrokovna in zelo zavajajoča**. Kar 61. let risba Franceta Stareta in Freya, ki jo je povzel, v znanstvenih krogih, bistveno zavajajoče določa poved slikovne pisave Vrča / Situle Vače.

Opisana problematika napak na strokovni risbi Vrča vače se dotika ključnih identitetnih simbolov Slovencev - osebne izkaznice, potnega lista. Odkritje napak briše avreole vseh, ki so se ukvarjali z vsebinskimi interpretacijami simbolov oziroma slikopisne pisave Vrča, saj so podatke črpali iz napačne risbe. Obenem pa **ta raziskava zahteva izdelavo nove strokovne risbe in odpira vrata novim interpretacijam zapisanega“ na Vrču oz. situli Vače kar Narodni muzej Slovenije obljublja že od januarja 2016, pa do danes 15.11.2017 tega ni še uspel izpeljati in predstaviti javnosti.**

ZAHVALA

S strani Narodnega muzeja Slovenije sem prejel 33. slik t.im. Vaške Situle fotografa Lauka. Direktorici muzeja Barbari Ravnik se za omogočenje razpolaganja s fotografijami (v raziskovalne namene) zahvaljujem. Kustos muzeja dr. Peter Turk mi je pokazal nekaj strokovnih knjig in opozoril na druge referenčne. Tudi njemu zahvala za pogovor ob Situli / Vrču Vače in za posredovane informacije. Zahvala tudi korektnosti in spoštljivosti knjižničarjev Narodnega muzeja. Vse naštetu je pospešilo in omogočilo dograditev raziskave, po odkritju napak pa so se vrata komunikacije začela zapirati in se marca 2017 povsem zaprla.

Avtor idej @

Vladislav Stres

Fabianijeva 45, Ljubljana

gsm: 031 578 981

Mojca Jereb je objavila pregledno knjigo vseh halštatskih bronastih artefaktov najdenih v Sloveniji v katero je vključena Vaška situla z risbo in opisom. To je najnovejša strokovna objava. Dosegljiva je samo v nemščini:

Die Bronzegefäße in Slowenien, Abteilung 2, 2016; [Vir https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/63561058](https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/63561058)

Samo en knjižnični izvod hrani FF, Osrednja humanistična knjižnica, Ljubljana. Od 29.6.2017 naprej pa še NMS.

Janez Dular, Zgodovina raziskovanj; [Vir](#)

Ferdinand Hochstetter (1829–1884), Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften, Mathematisch-Naturwissenschaftliche Classe (1883), Ferdinand v. Hochstetter. Avstrijski geolog, baron: cesarjev muzealec, predsednik prazgodovinske komisije cesarske Akademije znanosti na Dunaju. [Vir](#) Njegova risba Vaške situle [Vir](#)

Knjiga **Wolfgang Lücke, Otto-Herman Frey, Karl** - Die Situla in Providence (Rhode Island), 1962 (v nadaljevanju Wolfgang Lücke Situla in Providence) (identično strokovni risbi a z motečim barvnim ozadjem dr. Franca Sterleta iz leta 1955) [Vir](#); spodaj barvna risba iz Učil, reprodukcija plašča Situle Vače, ki jo prodaja Narodni muzej Slovenije

Franc Stare, Vače. Arheološki katalogi Slovenije 1, Ljubljana 1955, [Vir](#)

VIRI SLIK

Risbe: Wolfgang Lücke Situla in Providence, [Vir](#);
Stran 11. risba Ferdinanda Hochstetterja, [Vir](#)

Stran 6., 7. in 8.,9.,10., 12., 13., 21., 24, 28. fotografija Tomaž Lauko, Narodni muzej Slovenije

[SLIKE VRČ VAČE VEČ](#)

Ali je Situla VEDRICA, VEDRO ALI VRČ? [Pdf](#)

RAZISKAVA VAŠKA SITULA [VEČ](#)